

«Զարթոնք»-ի նախորդ թիվերու էլեկտրոնային օրինակները կարդալու համար դուք կրնաք օգտուիլ այստեղ դրուած QR ծածկագրէն: Հաճելի ընթերցում:

Չորեքշաբթի / 12.12.2018 | 82րդ Տարի, թիւ 65(22,376) | Տարեկան Բաժանորդագին՝ 225,000 Լ.Ո. | Հատավաճառ՝ 1000 Լ.Ո. / 8 Էջ

Լիբանանեան Լուրեր

Կառավարութեան Կազմաւորման Խնդրի Լուծման Միտում Եւ Նախաձեռնութեան Ձախտողութիւնը Աղէտալի Է. Աուն

Երէկ նախագահ Միշէլ Աուն ըսաւ, որ կառավարութեան կազմաւորման միտում չոր նախաձեռնութիւնը պէտք է անպայման յաջողի, հակառակ պարագային՝ երկրի իրավիճակը կը դառնայ աղէտալի:

Նախագահ Աուն մամլոյ ասուլիս գումարեց Պապատայի նախագահական պալատին մէջ՝ կառավարութեան կազմաւորման իրագործման միտում չոր նախաձեռնութեան առաջադրումէն մէկ օր ետք:

ԵՈՒՆԻՖԻԼ Կը Հաստատէ Հրգպալայի Փորձ Երկրորդ Ներքնուղիի Մը Գոյութիւնը

Երէկ ԵՈՒՆԻՖԻԼի իրամանատար Աթեֆանօ Տել Քոլ յայտարարութեամբ հաստատեց Իսրայէլը եւ Լիբանանի բաժնող տարածքին Կապոյտ գիծի երկայնքով անցնող երկրորդ ներքնուղիի մը գոյութիւնը:

Տել Քոլ աւելցուց, որ ինք անձամբ տեղեակ պահած է նախագահ Միշէլ Աունը եւ խորհրդարանի նախագահ Նապիի Պըրրիին այս ծիրէն ներս արձանագրուած զարգացումներուն մասին՝ շեշտե-

լով, որ սա լուրջ հարց է, եւ ԵՈՒՆԻՖԻԼը մօտէն կը հետեւի ստեղծուած իրավիճակին:

Աստրիոյ Եւ Լիբանանի Յարաբերութիւնները Կարելի Է Բարելաւել. Աստրիոյ Նախագահ

Երէկ Աստրիոյ նախագահ Ալեքսանտր Վան Տըր Պելլեն նախագահ Միշէլ Աունի հետ հանդիպումին յայտնեց, որ երկու երկիրներուն միջեւ տնտեսական կապերը կարելի է բարելաւել, միաժամանակ գնահատելով ահաբեկչութեան դէմ պայքարի եւ սուրիացի գաղթականներու ճգնաժամի հետեւանքները հնարաւորինս վերացնելու ուղղութեամբ Լիբանանի ներդրած ջանքերը:

Նշենք, որ Աստրիոյ նախագահը քառօրեայ այցով Պէյրութ ժամանեց Երկուշաբթի: Ան կը շարունակէ հանդիպումներ ունենալ լիբանանեան պաշտօնատարներու հետ: Բացի այդ՝ ան պիտի այցելէ ԵՈՒՆԻՖԻԼ: Աունի հետ հանդիպումէն ետք ան տեսակցութիւն ունեցաւ նաեւ խորհրդարանի նախագահ Նապիի Պըրրիի հետ:

Հայրենի Լուրեր

Փաշինեան Կը Վերահաստատէ Առանց Նախապայմաններու Թուրքիոյ Հետ Յարաբերութիւններ Հաստատելու Պատրաստակամութիւնը

Օտարերկրեայ լրատուական միջոցներու հետ իր հանդիպման ընթացքին Հայաստանի վարչապետի պաշտօնակատար Նիկոլ Փաշինեան յայտարարեց, որ Հայաստան պատրաստ է առանց նախապայմաններու Թուրքիոյ հետ ուղիղ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու:

«Յուսով եմք, որ Թուրքիան նոյնպէս այդպիսի կեցուածք կ'ընդունի», - «Արմենփրես»-ի հաղորդմամբ՝ ըսաւ Փաշինեան:

Հայաստանի համար անընդունելի նախապայմաններու շարքին Փաշինեան նշեց Լեռնային Ղարաբաղի հարցը: «Բայց Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւնները կապուած են Լեռնային Ղարաբաղի հարցի հետ, երրորդ երկրի հետ: Ես նկատի ունիմ Ատրպէյճանը», - ըսաւ Փաշինեան:

Նոյն հանդիպման ընթացքին Փաշինեան յայտարարեց, որ Հայաստան Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագրի կազմակերպութեան (ՀԱՊԿ) անդամ է, եւ չի ձգտիր դէպի ՆԱԹՕ, բայց պիտի շարունակէ պահպանել յարաբերութիւնները դաշինքին հետ:

«Մենք ՆԱԹՕ-ի հետ ունինք յարաբերութիւններ, որոնք կապուած են խաղաղապահ առաքելութիւններու հետ, ինչպէս՝ Քոսովոյի, Աֆղանստանի, եւ մենք պիտի շարունակենք այդ համագործակցութիւնը: Բայց մենք չենք ձգտիր դէպի ՆԱԹՕ, մենք ՀԱՊԿ-ի անդամ ենք», նշեց Փաշինեան:

«Մենք գործընկերներ ենք եւ Ռուսիոյ, եւ Եւրոմիութեան հետ, եւ չենք գտնուիր ուեւ մէկուն ազդեցութեան տակ», - շեշտեց ան:

Էջ 02 ►►

ՌԱԿի Լուրեր

ՌԱԿ 97ամեակ. Կալա Ընթրիք

Ընտանեկան մտերմիկ եւ հարազատ մթնոլորտի մէջ ՌԱԿ Լիբանանի Շրջանային Վարչութիւնը նշեց Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան 97ամեակը Կալա Ընթրիք մը կազմակերպելով, որուն ներկայ եղան հոգեւորական, պետական, քաղաքական, կուսակցական, միութենական աւագանի մը, ինչպէս նաեւ ՌԱԿի հաւատարմ ընկերուհիներու եւ ընկերներու ու բարեկամներու ընտրանի փաղանգ մը:

Կալա Ընթրիքը տեղի ունեցաւ Երեքշաբթի 11 Դեկտեմբեր 2018ի երեկոյեան Էշրէֆիէի Լէ Մայրոն շքեղ ճաշարանին մէջ:

Մանրամասնութիւններուն եւ արտասանուած խօսքերուն կ'անդրադառնանք յաջորդի:

Հայրենի Լուրեր

Էջ 01

Միջազգային Դիտորդական Առաքելությունները Ընտրություններուն Դրական Գնահատական Տուին

Հայաստանի Ազգային ժողովի արտահերթ ընտրություններուն գործընթացը տեղի ունեցաւ ազատ պայմաններու տակ եւ արժանացաւ ժողովրդի լայն վստահութեան: Այս մասին յայտարարեց Եւրոպայի անվտանգութեան եւ համագործակցութեան կազմակերպութեան (ԵԱՀԿ) կարճաժամկետ դիտորդական առաքելութեան յատուկ համակարգող եւ առաջնորդ Փեթրո Օսուքի, Երկուշաբթի, Դեկտեմբեր 10-ին տեղի ունեցած միջազգային դիտորդական առաքելություններու ղեկավարներու մասնակցութեամբ կազմակերպուած մամուլի ասուլիսին ընթացքին:

Օսուքի նշեց, որ մտահոգություններ պատճառած են ընտրություններու ֆինանսավարման կարգը, որ, ըստ իրեն, ստեղծած է որոշ անհասարակ պայմաններ: Օսուք ըսաւ, որ խախտումներ, ճնշումներ կամ ընտրակաշառքի դէպքեր իրենց դիտորդական առաքելությունը չէ արձանագրած:

Եւրոպական Խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի (ԵԽՄԿ) պատուիրակութեան ղեկավար Ալեքսանդր Փաշինը, խօսելով «Իմ Քայլը» դաշինքի հաւաքած բարձր տոկոսներուն մասին՝ ըսաւ, որ իրենք չեն կրնար դատել քաղաքացիներու ընտրությունը, սակայն այսպիսի առաւելութեամբ յաղթած քաղաքական ուժին վրայ պիտի դրուի ամբողջ պատասխանատուութիւնը:

ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովի (ԵԱՀԿ ԽՎ) պատուիրակութեան ղեկավար Նահիմա Լանժի, իր կարգին ընդգծեց, որ կանանց ներկայացուածութիւնը կուսակցություններու ցանկերուն վրայ պահպանուած է՝ ըստ Ընտրական օրէնագրի եւ նոյնիսկ գերազանցած է պարտադիր անհրաժեշտ չափը՝ կազմելով 32 տոկոս, սակայն ան փափաքեցաւ տեսնել այնպիսի բարեփոխումներ, որոնք առաւել մեծ չափով կը խրախուսեն կանանց ներգրաւումը քաղաքականութեան՝ յատկապէս խորհրդարանին եւ կառավարութեան մէջ:

Իսկ Եւրոպական Խորհրդարանի դիտորդական պատուիրակութեան ղեկավար Հէյտի Հաուպլան ընդգծեց, որ կուսակցությունները եւ Կեդրոնական ընտրական յանձնաժողովը (ԿԸՅ) քիչ ժամանակ ունեցան պատրաստուելու ընտրություններուն, եւ այս պայմաններուն տակ, ըստ Հաուպլայի, ԿԸՅն շատ բարձր մակարդակով կազմակերպեց ընտրությունները:

Շրջանային Լուրեր

Թուրքիան Սկսած Է Տրապիզոնի Մէջ Սեւծովեան Ռազմակայան Կառուցել

Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը երկրի հիւսիսարեւելեան Տրապիզոն նահանգին մէջ սկսած է սեւծովեան ռազմակայան կառուցել:

Այս մասին, ինչպէս կը հաղորդէ «Արմէնփրես»ը, կը յայտնէ թրքական «Միլլիէթ»ը:

Լրատուամիջոցի փոխանցմամբ՝ նոր ռազմակայանին մէջ ծառայութիւն պիտի իրականացնեն 400 զինուորական եւ 200 քաղաքացիական անձինք:

Ռազմակայանը կը կառուցուի Տրապիզոնի

Սիրմեն շրջանին մէջ, որ կը գտնուի Վրաստանի սահմանէն 150 քմ հեռաւորութեամբ:

Միջազգային Լուրեր

Մաքրոնի Յայտարարած Տնտեսական Միջոցառումները Կը Պահանջեն 8-10 Միլիառ Եւրո

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի կողմէ յայտարարուած տնտեսական միջոցառումները կը պահանջեն 8-10 միլիառ եւրո գումարի ծախսեր: Այդ մասին, ինչպէս կը հաղորդէ «Արմէնփրես»ը, յայտնած է պետական քարտուղար Օլիվիէ Տիսօն, որ պատասխանատու է երկրի պիտոճէական քաղաքականութեան համար:

«Կը պահանջուի 8էն մինչեւ 10 միլիառ եւրո», - ըսած է Տիսօն՝ լրագրողներու խնդրանքով մեկնաբանելով միջոցառումներու այն փաթեթը, որ Դեկտեմբեր 10ին Ֆրանսացիներուն ներկայացուած է նախագահին կողմէ: «Մենք կը գտնուինք տնտեսական համակարգերը կարգաբերելու գործընթացին մէջ եւ կը մտածենք, թէ ինչ կերպ կարելի է զանոնք ֆինանսաւորել», - նշած է ան:

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն Դեկտեմբեր 10ի երեկոյեան ուղերձ յղած է ազգին՝ յայտարարելով այն որոշումներուն մասին, զորս ինքը ընդունած է «դեղին բաճկոններու» ելոյթներուն հետ կապուած ճգնաժամի կիզակէտին: Մաքրոնը մասնաւորապէս խոստացած է 2019 թուականէն ամսական նուազագոյն աշխատավարձի 100 եւրոյով բարձրացում, այս տարուան վերջաւորութեան

լրացուցիչ չհարկուող պարգեւավճար աշխատող ֆրանսացիներուն, հարկերու վերացում այն թոշակառուներուն համար, որոնց թոշակը ցած է 2 հազար եւրոյէն: Նաեւ Ֆրանսայի ղեկավարը դատապարտած է ոստիկաններուն դէմ կիրարկուած բռնութիւնը բողոքի ցոյցերուն ընթացքին:

Մաքրոնի կողմէ յայտարարուած միջոցառումները դարձած են «դեղին բաճկոններու» շարժումի պահանջներու պատասխանը, որոնք բողոքի ցոյցեր կ'իրականացնեն Նոյեմբերի կէսերէն: Ցոյցերը յաճախ կ'ուղեկցուին ոստիկանութեան հետ ընդհարումներով եւ անկարգութիւններով: Չնայած հարկերու եւ աշխատավարձերու նուազագոյն մակարդակի աճի առումով վերջին ժամանակներս կատարուած զիջումներուն, «դեղին բաճկոնները» մտադիր են շարունակել իրենց ցոյցերը: Իրաւապահ մարմիններու վերջին տուեալներուն համաձայն՝ «դեղին բաճկոններու» շարժումի բողոքի ցոյցերուն ընթացքին բերման ենթարկուածներու ընդհանուր թիւը Նոյեմբերի կէսերէն ի վեր անցած է 4.5 հազարը, հաղորդած է «ԹԱՍՍ»ը:

70-ԱՄԵԱԿԻ ԼՍԱՐԱՆ
Պատուոյ Նախագահ՝
Բեղուն Վիպագիր՝ ՍԱՐԳԻՍ ՎԱՀԱԳՆ
Հաշուետու Չեկուցող՝ Մերթ Գ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ
Գեղարուեստական Յայտագրի վրայ՝
Լիանա Ամիրխանեան եւ Նժդեհի Պատրումեան
Տեղի պիտի ունենայ՝ Ուրբաթ 21 Դեկտեմբեր 2018, երեկոյեան ժամը 8-ին
Հայկազեան Համալսարանի սրահին մէջ
Ծանօթ՝ Կառատունը ապահովուած է
Հրատարակում

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Ստեփանեան Ռուբէն Գերասիմ

Ստեփանեան Ռուբէն Գերասիմ (12 Դեկտեմբեր 1902, Պաքու - 8 Մարտ 1984, Մոսկուա), հայ երաժրշտահան եւ նուագապետ: ՀԽՍՀ արուեստի վաստակաւոր գործիչ (1961): 1931 թուականին ասարտած է Երեւանի կոն-

սերվատորիայի Դ. Լեքերի ջութակի, 1936 թուականին՝ Կ. Ս. Սարաջիի նուագապետութեան դասարանները: 1938-1965 թուականներուն եղած է Երեւանի օփերայի եւ պալէի թատրոնի նուագապետ: Ղեկավարած է Ա. Տէր Ղեւոնդեանի «Անահիտ» (1940), Արամ Խաչատրեանի «Գայիանէ» (1947), Գէորգ Եղիազարեանի «Սեան» (1955), Էտկար Յովհաննիսեանի «Սարմար» (1957), Է.Խաղազորտեանի «Սոնա» (1957) պալէներու, Եւրի Գէորգեանի «Խարոյկ» օփերայի (1959) առաջին բեմադրութիւնները: Սիմֆոնիաներու, սիմֆոնիկ պոեմի, խմբերգերու, երգերու եւ այլ ստեղծագործութիւններու հեղինակ է: 1929 թուականէն զբաղած է մանկավարժական գործունէութեամբ: 1965-1966 դասաւանդած է Մոսկուայի Գնեսիններու անուան երաժշտութեան մանկավարժական հիմնարկին մէջ):

Մենք եւ Ազգի Հարցը. Պատմութիւն եւ Համաշխարհայնացում

ՅԱԿՈՒ ՊԱԼԵԱՆ

Լինելիական եւ Գոյութենական Խնդիր

Վերջին ամիսներուն արեւմտեան աշխարհի երկիրներուն մէջ կարգ մը մտածումներ արտայայտուեցան, նաեւ՝ Հայաստան, որոնք այսօր կրնան նորութիւն եւ յառաջդիմութիւն համարուիլ՝ ազգային ինքնութիւններուն համատեղ ապրելու մասին, միասին ապրիլ, ֆրանսերէնով սովորութիւն է ըսել՝ vivre ensemble: Չի խօսուիր ինքնութիւններու եւ մշակոյթներու արմատական փոփոխութիւններու մասին:

Այս գաղափարական ազատականութիւնը մեծ եւ հզօր մշակոյթ ունեցող ժողովուրդներուն համար պատմամշակութային ինքնութեան կորուստի վտանգ չի սպառնար: Ռուսիան, Ֆրանսան, արաբները, գերմանացիները, անգլիացիները, ամերիկացիները, չինները կրնան հետեւիլ միասին ապրելու քաղաքական-մշակութային ոճին, քանի որ կը հաւատան, որ միւսները իրենց հետ ապրելով՝ իրենց պէս պիտի ապրին: Տեսանելի փորձը այդ ցոյց չի տար: Պարագան այլապէս մտահոգիչ է փոքր ժողովուրդներուն եւ մանաւանդ անոնց տարտղնուած գաղթականութիւններուն համար, որոնք իրենց ինքնութիւնը պահելու համար անզէն են:

Մեր իրօրինակ կացութիւնը մեզի կը թելադրէ ազգի մասին յստակ գաղափար կազմել, օրակարգ համարել մեր ինքնութեամբ տոկալու եւ տեւելու խնդիրը, որպէսզի օր մը պատմաբաններու սոսկ հետաքրքրական ուսումնասիրութեան առարկայ չըլլանք՝ որպէս մեռած ժողովուրդ:

Եւ անհրաժեշտ է մտածել, կացութիւնները դատել, ունենալ հեռանկարային պատկերացումներ՝ մեր ժողովուրդին եւ մեր հայրենիքին համար: Այսինքն՝ մտածել եւ գործել ժամանակի եւ հեռու ու մօտ շրջապատի ազդեցութիւնները նկատի ունենալով, երբ գիտենք, որ հեռուն եւ մօտը նոյնը չեն, ինչ որ էին յիսուն տարի առաջ: Այս խորքային ազգային քաղաքականութիւն է՝ աթոռներէն, բեմի լոյսերէն եւ ընչաքաղցութիւններէ անդին: Հաւասարապէս՝ Հայաստան եւ սփիւռք:

Խորքային քաղաքականութիւնը թաղային երեւելիութենէ եւ հեղինակութենէ տարբեր ըմբռնում եւ պատրաստութիւն կը պահանջէ:

Պատմութեան եւ Ստուգաբանութեան Լոյսով

Ազգերը կազմուած են պատմութեան ընթացքին, անոնք յանկարծ չեն յայտնուած տուեալ թուականի մը, կերտուած են ինքնութիւններ եւ միութիւններ: Համաշխարհայնացումը ազգերը ժամանակավրէժ պիտի դարձնէ՝ որպէս ըմբռնում եւ մարդոց կենսածէ եւ փոխարէնը հաստատել նորատեսակ կայսրութիւն՝ բազմազգ ընկերութիւններու (multinationales) կայսրութիւնը, որ արդէն ընթացքի մէջ է՝ մարդկային եւ մարդկութեան բոլոր հարցերը ստորադասելով տնտեսական-դրամական գերիշխանութեան:

Վերջին երկու դարերուն ազգի ըմբռնումը ենթարկուած է մեկնաբանութիւններու, քննադատութիւններու եւ մերժումներու, երբ ծնունդ առին ազգ-պետութիւններ՝ Ֆրանսական յեղափոխութենէն ետք: Ազգի ըմբռնումը գերանցելու գաղափարական, կրօնական եւ քաղաքական փորձեր եղած են եւ կը շարունակուին, տիեզերականութիւն հաստատելու փորձեր, բայց ազգերը կը տեսնեն, ինքնութիւններ կը պաշտպանուին: Վտանգուած ազգերը,

անոնք, որոնք տիրապետուած են, նախապարձա-կումներու ենթարկուած, անելի կը խօսին այս մասին, քան՝ հզօրները, որոնք ինքնապաշտպանութեան կարիք չեն զգար:

Բայց դամկլեան սուրի պէս կախուած է համաշխարհայնացումը՝ ոչ միայն փոքրերուն համար, այլեւ՝ նախկին հզօրներուն: Միլորակի եւ մարդկութեան հոլովոյթի ընթացքին յառաջացած ազգերը, որոնց այլազանութիւնը հարստութիւնն է մարդկութեան, ինչպէս մարդը ինք այլազան է նոյն խորքի վրայ: Մեծ եւ փոքր ժողովուրդները, առանց խտրութեան, պէտք է խորհին այս մասին, որպէսզի չհարթուին ծնունդ տալու համար անհրապոյր եւ անհոգի նոյնութեան մը, նոյնացման:

Հայերէն ազգ բառը, ըստ լեզուաբաններու, փոխ առնուած է պահլաւերէնէ՝ azg, որ կը նշանակէ ճիւղ, որ իր կարգին կու գայ հնդեւրոպական azgho բառէն՝ նոյնպէս ճիւղ իմաստով: Նոյն ձեւով տարածուած է յունարէնի եւ պարսկերէնի մէջ:

Ժամանակակից հասկացողութեամբ, ազգի ըմբռնումը յաճախ կը նոյնանայ ժողովուրդի եւ անկախ կամ ինքնավար պետութեան հետ: Ժողովուրդ մը կրնայ գոյութիւն ունենալ առանց պետական կառոյցի եւ միաժամանակ ազգ համարուիլ, ինքզինք որպէս այդպիսին համարել ու տեսել: Պատմական հոլովոյթի ընթացքին ան կրնայ դառնալ պետութիւն: Երէկուան եւ այսօրուան ազգ-պետութիւնները, մարդկային հաւաքականութիւններու զանգուածային տեղափոխութիւններուն եւ տարածուող բազմամշակութային հոլովոյթին մէջ, կ'ունենան նոր դիմագիծ եւ դէմ յանդիման կը գտնուին քաղաքական բարդութիւններու, մասնաւորաբար ինչ կը վերաբերի ազգային ինքնութիւններու պահպանման:

Իմաստութիւն չէ աչքերը խուփ պահել եւ անտեսել կացութիւնները՝ եւ մեծերու եւ փոքրերու պարագային:

ԱԶԳ (nation) ըմբռնումը քիչ մը շատ առաձգական իմաստ ունի իր միջազգային գործածութեան մէջ: Միջազգային յարաբերութիւններու մակարդակին ան կ'ըմբռնուի որպէս ԳԵՐԻՇԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, կամ՝ որպէս ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ: Նոյնիսկ շատ լուրջ Միացեալ ազգերու ուխտագրին մէջ անգամ ժողովուրդ, ազգ եւ պետութիւն միաժամանակ կը ներկայանան, կարծէք՝ հոմանիշ ըլլան: ՄԱԿ-ի ուխտագիրը «կը ճշդէ անդամ պետութիւններու իրաւունքները եւ պարտաւորութիւնները», իսկ ուխտագրի ներածականը կ'արտայայտէ իտէալները եւ հասարակաց նպատակները բոլոր ժողովուրդներու, որոնց կառավարութիւնները միացած են կազմելու համար Միացեալ ազգերու կազմակերպութիւնը»: Բառերու ծագումը եւ ստուգաբանութիւնը գաղափարներ լուսաբանելու եւ կացութիւններ հասկնալու լուսաւոր ճանապարհ է: Ընդհանրացած եւ գործածուող nation բառը կու գայ լատիներէն natio բառէն, որ իր կարգին կու գայ լատիներէն nascere բայէն, ֆրանսերէնի naître բայը, այսինքն՝ ծնունդ: Աւելի հետաքրքրական է natio բառը, որ կը նշանակէ մէկ ծնունդի ծագեր, նոյն ատեն նոյն արգանդէն ծնածներ: Նոյն բառը կը գործածուի նաեւ սահմանելու համար ժողովուրդ մը, ժողովուրդի մը մէկ մասը կամ ցեղախումբ մը:

Իսկ բառարանները «ազգ»-ը կը բնորոշեն որպէս ամբողջութիւնը անձերուն, որոնք կ'ապրին հասարակաց հողամասի մը վրայ, կը գիտակցին իրենց պատմական եւ մշակութային միութեան (մէկութեան), յաճախ նաեւ՝ լեզուական, եւ իրենք

զիրենք մասնակից կը համարեն ընկերաքաղաքական նոյնութեան: «Ազգ»-ը կը սահմանուի նաեւ որպէս քաղաքական միութիւն մը՝ նոյն հողամասին վրայ ապրող եւ կազմակերպուած՝ իր կառոյցներով եւ օրէնքներով:

Գերմանացի իմաստասէր Եոհան Կոթլիպ Ֆիշթի համար (1762-1814), նոյն ազգի անդամները հասարակաց յատկանիշներ ունին, ինչպէս՝ լեզուն, կրօնը, մթակոյթը եւ պատմութիւնը, նաեւ՝ ցեղային ծագում, որ զիրենք տարբեր կը դարձնէ ուրիշ ազգերէ եւ անոնց անդամներէն: Ֆրանսական ըմբռնումը, ձեւաւորուած՝ ԺԸ. դարուն եւ Ֆրանսական մեծ յեղափոխութեան հունով, կ'ընդունի, որ «Ազգ»-ը կը գոյանայ «միասին ապրելու» հասարակաց կամքով, որ պարզապէս կը տանի հաւաքականութեան ինքնասահմանման: Հետեւելով նոյն մտածման ընթացքին՝ ոմանք տարբերութիւն մը կը տեսնեն քաղաքացիական ազգին եւ ցեղային ազգին միջեւ:

Վերջինը միասին ապրելու ընտրանքի ենթակայական ըմբռնումն է ազգին, իսկ նախորդները՝ առարկայական, որոնք կը հիմնուին պատմաքաղաքական, մշակութային եւ շարունակութեան տուեալներու վրայ:

Մեր օրերուն կը խօսուի ազգային ինքնութեան մասին, որ կը կերտուի պետութեան մէջ եւ պետական ընտրանքներով, առաւելաբար՝ հիմնուած տնտեսական որոշիչ ազդակներու վրայ (արտադրութեան, սպառման եւ անոնց հետեւող կենցաղի նոյնացումով):

Հայ Ազգի Զանազանեալ Պատկերը

ԱԶԳ-ը վերացական գաղափար մը չէ: Ան մարդոց հաւաքականութիւն մըն է՝ խմբուած նոյն ըմբռնումի մը շուրջ, որ կրնայ մեկնաբանուիլ տարբեր ձեւերով: Բայց ան մարդոցմով կ'ըլլայ: Հետեւաբար նախ պէտք է խօսիլ այդ մարդոց մասին. ո՞ր կը գտնուին անոնք, ինչ է անոնց համբանքը, ինչ բան կը միացնէ զանոնք, ինչ են անոնց ստորագելիները, որպէսզի նոյն ազգին մէջ ըլլան: Անհեթեթ է հրամանագրով որոշել, թէ ո՞վ ո՞ր ազգին կը պատկանի:

Մարդիկ նոյնն են եւ տարբեր միաժամանակ: Նախորդ ենթախորագրին տակ յիշեցի զանազան տեսութիւններ, որոնք կը նշեն պատմութեան հետքը, հողամաս մը, համբանք կամ ըմբռնումներէ եկած ընտրանք. ծագում, պատմութիւն, մշակոյթ, լեզու, միասին ապրելու ցանկութիւն, որոնցմով բնորոշուին հաւաքականութիւնները եւ անոնց մաս կազմող մարդիկ:

Մարդոց հաւաքականութիւնները միացնող եւ

ԶԱՐԹՈՆԵՐ ՍՓՈՐ
Շաբաթական Յաւելում

Ֆուտպոլ

Լիբանանի Ախոյեանութիւն

Ալ Ահլտ Յաղթեց Ալ Լըժմէին

Լիբանանի ֆուտպոլի ախոյեանութեան 10-րդ հանգրուանի վերջին մրցումը գագաթի մրցումն էր առաջատար «Ալ Լըժմէ»ին եւ 2-րդ դիրքը գրաւող «Ալ Ահլտ»ին միջեւ: Մրցումը տեղի ունեցաւ Մարգական Աւանի դաշտին վրայ: Մրցումը սկսաւ «Ալ Ահլտ»ի տիրապետութեամբ եւ խումբը մրցումի առաջին 29 վայրկեաններուն նշանակեց երեք անպատասխան կոլեր: Երկրորդ կիսախաղին, «Ալ Լըժմէ» փորձեց փոխել մրցումին հաշիւը, սակայն ապարդիւն: 61-րդ վայրկեանին «Ալ Լըժմէ»ի Ալի Պազգէն կարմիր քարտ ստացաւ եւ Մարթին Թոշեւ չկրցաւ նշանակել տուգանային հարուածէն: Մրցումը աւարտեցաւ «Ալ Ահլտ»ի 3-0 հաշիւով յաղթանակով: Ստորեւ տեսնել մրցումներուն արդիւնքները եւ դասաւորումը.

- Շապապ Ալ Սահէլ - Շապապ Ալ Ղազիյէ 1-3
- Սալամ Չղարթա - Ալ Անսար 2-6
կոլեր. Ալէքս Պուրթոս 3,18 - Մոնի 7, 36, 84, Ն.Նասսար 20, Ա. Սալէք 44, Ալլաուաթի 45
- Ալ Սաֆա - Պեքաա Ռիատի 2-0
- Թատամոն Սուր - Ռասիկ 2-0, Ախաա Ահլի Ալէյ - Թրիփոլի 1-2
- Ալ Լըժմէ - Ալ Ահլտ 0-3
կոլեր. Ի.Եագուպու 10, Զ.Ալ Չէյն 18, Զ.Մունզէր 29
Դասաւորում. 1-Ալ Ահլտ 28 կէտ 21-3, 2-Ալ Լըժմէ 25 կէտ 19-7, 3-Ալ Անսար 20 կէտ 22-11:

Սպանիոյ Զոփա Տէլ Ռէյ

Պարսելոնա, Սելիյա եւ Աթլէթիքո Յաղթական

Սպանիոյ ֆուտպոլի բաժակի՝ Զոփա Տէլ Ռէյի վերջին 32-ի հանգրուանի դարձի առաջին մրցումներուն արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

- Վալենսիա - Եպո (Գ.Դաս.) 1-0, երթ.2-1
- Եսփանիոլ - Զատիզ (Բ.Դաս.) 1-0, երթ.1-2
- Աթլէթիքո Մատրիտ - Սանթ Անտրու (Դ.) 4-0, երթ.1-0
- Սելիյա - Վիյանովենզէ (Գ.Դաս.) 1-0, երթ.0-0
- Պարսելոնա - Զուլթուրալ Լէոնէզա (Գ.) 4-1, երթ.1-0

Սպանիոյ Ախոյեանութիւն

Սելիյա Կէտ Կորսնցուց

Սպանիոյ ֆուտպոլի ախոյեանութեան 15-րդ հանգրուանի մրցումներու ամենահետաքրքրականն էր «Վալենսիա» - «Սելիյա» մրցումը: 14-րդ դիրքը գրաւող «Վալենսիա»ն իր դաշտին վրայ մրցեցաւ 2-րդ դիրքը գրաւող «Սելիյա»ի դէմ եւ մրցումը աւարտեցաւ 1-1 հաւասար հաշիւով, դաշտի տերերու վերջին վայրկեանին նշանակած կոլով: Իսկ Պարսելոնա քաղաքի տերափ՝ «Եսփանիոլ» - «Պարսելոնա» մրցումը աւարտեցաւ «Պարսելոնա»ի մեծ յաղթանակով: Ստորեւ տեսնել այս հանգրուանին ցարդ արձանագրուած արդիւնքները.

- Աթլէթիքո Մատրիտ - Տեփ.Ալվալէս 3-0
կոլեր. Զալիկիչ 25, Կրիզման 82, Ռ.Յերնանտէզ 87
- Վալենսիա - Սելիյա 1-1, կոլեր. Տիախապի 90+2 - Սարապիա 55
- Եսփանիոլ - Պարսելոնա 0-4
կոլեր. Մեսսի 17, 65, Օ.Տեմպելէ 26, Սուարէզ 45
- Զուլթա - Ռեալ Մատրիտ 0-1, կոլ. Պէյլ 8, փոխ. Ալվարո Օտրիոզոլա
Դասաւորում. 1-Պարսելոնա 31 կէտ 41-19, 2-Սելիյա 28 կէտ 27-16, 3-Աթլէթիքո Մատրիտ 28 կէտ 21-10:

Անգլիոյ Ախոյեանութիւն

Չէլսի Յաղթեց Սիթիին

Շաբթուան ընթացքին տեղի ունեցան Անգլիոյ ֆուտպոլի ախոյեանութեան 15-րդ հանգրուանի մրցումները: 7-րդ դիրքը գրաւող «Մանչեսթըր Եունայթըտ»ը իր դաշտին վրայ մրցեցաւ 5-րդ դիրքը գրաւող «Արսենալ»ի դէմ եւ խումբերը հաւասարեցան 2-2 հաշիւով: Ստորեւ տեսնել այս հանգրուանին արձանագրուած արդիւնքը.

- Մանչեսթըր Եունայթըտ - Արսենալ 2-2

կոլեր. Մարսիալ 30, Լիսկարտ 69 - Մուսթաֆի 26, Ռոխո սիալ.68
Միխթարեան դաշտ մտաւ 46-րդ վայրկեանին
Շաբաթավերջին սկսած Անգլիոյ ֆուտպոլի ախոյեանութեան 16-րդ հանգրուանի ամենահետաքրքրական մրցումն էր «Չէլսի» - «Մանչեսթըր Սիթի» մրցումը: «Սթեմֆորտ Պրիճ» մարզադաշտին վրայ 4-րդ դիրքը գրաւող «Չէլսի»ն մրցեցաւ առաջատար «Մանչեսթըր Սիթի»ի դէմ եւ «Սիթի» կրեց իր առաջին պարտութիւնը 0-2 հաշիւով: 2-րդ դիրքը գրաւող «Լիվըրփուլ»ը օգտուեցաւ առիթէն եւ տանելով իր 13-րդ յաղթանակը գրաւեց առաջատարի դիրքը: Իսկ «Մանչեսթըր Եունայթըտ» իր դաշտին վրայ յաղթեց վերջին դիրքը գրաւող «Ֆուլիեմ»ին: «Արսենալ» իր դաշտին վրայ մրցեցաւ 17-րդ դիրքը գրաւող «Յատըրգֆիլտ Թաուն»ի դէմ եւ յաղթեց Թորրէյրայի կոլով: Միխթարեան փոխարինեց Լաքազէթը 46-րդ վայրկեանին: Ստորեւ տեսնել այս հանգրուանին արձանագրուած արդիւնքները եւ դասաւորումը.
- Էյ Էֆ Սի Պորնմըթ - Լիվըրփուլ 0-4
- Արսենալ - Յատըրգֆիլտ Թաուն 1-0, կոլ. Թորրէյրա 83
- Մանչեսթըր Եունայթըտ - Ֆուլիեմ 4-1
կոլեր. Եանկ 13, Մաթա 28, Լուքաքու 42, Ռեյֆորտ 82 - Զամարա տուգ.67
- Չէլսի - Մանչեսթըր Սիթի 2-0, Մանչեսթըր Սիթի 67% տիրապ.
կոլեր. Զանթէ 45, Տ.Լուիզ 78, փոխ. Յազար 2
- Լէյսթըր Սիթի - Թոթընհեմ Յոգփըր 0-2, Էվըրթըն - Ուաթֆորտ 2-2
Դասաւորում.
1-Լիվըրփուլ 42 կէտ 34-6, 2-Մանչեսթըր Սիթի 41 կէտ 45-9, 3-Թոթընհեմ Յոգփըր 36 կէտ 30-16, 5-Արսենալ 34 կէտ 35-20, 6-Մանչեսթըր Եուն. 26 կէտ 28-26:

Իտալիոյ Ախոյեանութիւն

Եուվենթիս Յաղթեց Ինթեր Միլանին

Իտալիոյ ֆուտպոլի ախոյեանութեան 15-րդ հանգրուանի ծիրին մէջ տեղի ունեցաւ «Եուվենթիս» - «Ինթեր Միլան» գագաթի մրցումը: Առաջատար «Եուվենթիս»ը իր դաշտին վրայ մրցեցաւ 3-րդ դիրքը գրաւող «Ինթեր Միլան»ի դէմ եւ հաւասարակշռուած մրցումէ մը ետք յաղթեց Մանծուքիչի կոլով եւ Զանսելոյի փոխանցումով: Այս հանգրուանին, մայրաքաղաք Զոմի երկու խումբերը հաւասարեցան իրենց մրցակիցներուն հետ: Ստորեւ տեսնել այս հանգրուանին արձանագրուած արդիւնքները եւ դասաւորումը.

- Եուվենթիս - Ինթեր Միլան 1-0, կոլ. Մանծուքիչ 66, փոխ. Զանսելո
- Նափոլի - Ֆրոզինոնէ 4-0
կոլեր. Չիլիսյսքի 7, Ունաս 40, Միլիք 68, 84
- Զալիարի - Ռոմա 2-2, - Լազիո Ռոմա - Սամփորիա 2-2
- Միլան - Թորինո 0-0
Դասաւորում. 1-Եուվենթիս 43 կէտ 32-8, 2-Նափոլի 35 կէտ 32-14, 3-Ինթեր Միլան 29 կէտ 27-13:

Այսօրուան Մրցումներու Յայտագիր

Ստորեւ տեսնել այսօրուան մրցումներու յայտագիրը (փակագիծերու մէջ՝ խումբին դիրքը).

ՉԵՄՓԻԸՆ2 ԼԻԿԻ ՉՏՈՄԻ 6-ՐԴ ՅԱՆԳՐՈՒՄ
Ժամը 19:55 Ռեալ Մատրիտ (1) - ԲԿՄԱ Մոսկուա (4)

ԾԱՐԹՈՆԵՐ ՍՓՈՐ

Շաբաթական Յաւելուած

- Ժամը 19:55 Վիքթորիա Փլզէն (3) - Ռոմա (2)
- Ժամը 22:00 Այաքս Ամսթերտամ (2) - Պայըրն Միլսիխ (1)
- Ժամը 22:00 Պենֆիլթա (3) - Էյ Ի Բէյ Աթէնք (4)
- Ժամը 22:00 Շախտիոր Տոնէցք (3) - Օլիմպիք Լիոնէ (2)
- Ժամը 22:00 Մանչեսթըր Սիթի (1) - Յոֆֆենհայմ (4)
- Ժամը 22:00 Եանկ Պոյզ Պեռն (4) - Եուվենթիս (1)
- Ժամը 22:00 Վալենսիա (3) - Մանչեսթըր Եունայթըդ (2)
- ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԻՆԵՐՈՒ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 7-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**
- Ժամը 19:30 Պերիթիս (2) - Սփորթինկ Յայ (6), Պիր Յասան
- ՖԻՖԱ-Ի ԱԿՈՒՄԲԵՐՈՒ ԲԱԺԱԿԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**
- Ժամը 17:30 Ալ Այն (ԱՄԷ) - Թիմ Ուելիկյոլըն (Ովկիանիոյ ախոյեան)
- ԸՈՓԱ ՍՈՒՏԱՄԵՐԻԲԵԱՆԱՅԻ ԱՄԲՏԱԿԱՆ ԶԱՆԳՐՈՒՄՆԻ ԴԱՐՁ**
- Ժամը 01:45 Աթլէթիքո Փարանէստ (Պր.) - Ժուլիոն (Գոլ.)
- ՊԱՍԵՏԹՊՈՒԻ ԷՆ ՊԻ ԷՅԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 27-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**
- Ժամը 03:00 Յիւսթըն Ռոքէց (14) - Լոս Անճելըս Լէյքըրզ (5)
- Ժամը 03:30 Սան Անթոնիո Սփըրզ (12) - Լոս Անճելըս Բլիփըրզ (4)
- Ժամը 04:30 Օրլանտո Մեծիք (8) - Շիքսո Պոլզ (15)
- Ժամը 05:30 Ֆինիքս Սանզ (15) - Տալաս Մեյկրիքս (8)

Ճատրակ

Հոռոմի Մրցաշարք

Յարութիւնեան Գրաւեց 5-րդ Դիրքը

Հոռոմի ճատրակի միջազգային մրցաշարքի վերջին՝ 9-րդ հանգրուանին, Մանուէլ Պետրոսեան պարտութիւն կրեց եւ շահելով 6 կետ գրաւեց 9-րդ դիրքը: 6.5 կետով Տիգրան Յարութիւնեան գրաւեց 5-րդ դիրքը: 6.5 կետով Վահէ Բարսեղեան գրաւեց 7-րդ դիրքը:

Լոնտոնի Մրցաշարք

Սելբումեան Յաղթական

Լոնտոնի մէջ սկսան ճատրակի միջազգային մրցաշարքի մրցումները: Առաջին հանգրուանին, Հայաստանի հաւաքականի անդամ Հրանդ Սելբումեան յաղթեց բրիտանացի Բեսփըր Պասթին: Մրցաշարքը կը բաղկանայ ինը հանգրուաններէ:

Պասքեթպոլ

Լիբանանի Ախոյեանութիւն

Շանվիլ, Սուրթահետ, Աթլաս եւ Պէյրուք Յաղթական

Լիբանանի հաւաքականի մրցումներու պատճառով դադարէն ետք շաբաթավերջին վերսկսան Լիբանանի պասքեթպոլի ախոյեանութեան մրցումները 5-րդ հանգրուանի մրցումներով: Առաջատար «Շանվիլ»ը ամրապնդեց իր դիրքը իր դաշտէն դուրս յաղթելէ ետք 9-րդ դիրքը գրաւող «Հուլիս»ին: «Սուրթահետ» - «Հ.Մ.Ը.Մ.» մրցումին առաջին երեք քառորդներուն յաղթող «Հ.Մ.Ը.Մ.»ը զիջեցաւ վերջին քառորդին: Ստորեւ տեսնել այս հանգրուանին արձանագրուած արդիւնքները.

- Սուրթահետ Թրիփ. - Հ.Մ.Ը.Մ. 78-72
- ամենալաւ մարզիկներ.Մարվէլ Հերիս 27 կետ 4 ռիպ 1 փոխ 3 սթիլ 2 թօ - Բրիս ճոնսըն 18 կետ 6 ռիպ 1 սթիլ 2 թօ
- Հուլիս - Շանվիլ 71-90
- ամենալաւ մարզիկներ.Ալի Մանսուր 12 կետ 8 ռիպ 5 փոխ 1 սթիլ 5 թօ - Տըուէյն Ճեքսըն 33 կետ 8 ռիպ 1 փոխ 3 սթիլ 4 թօ
- Աթլաս Ֆըրզոլ - Հիքմէ 104-99
- ամենալաւ մարզիկ.Ղասսան Նըհմէ 26 կետ 6 ռիպ 5 փոխ 1 սթիլ 4 թօ - Բինո Փոսթ 22 կետ 9 ռիպ 4 փոխ 2 սթիլ 1 թօ
- Այս մէկը «Աթլաս»ի 3-րդ յաղթանակն էր, իսկ «Հիքմէ»ի 4-րդ պարտութիւնը: Իսկ չորրորդ մրցումին արձանագրուեցաւ հետեւեալ արդիւնքը.
- Պիպլոս - Պէյրուք 72-82
- ամենալաւ մարզիկ.Աարոն Նելսըն 21 կետ 9 ռիպ 5 փոխ 3 սթիլ 4 թօ - Բայլ Հանթ 24 կետ 13 ռիպ 2 փոխ 2 սթիլ 1 թօ
- Այս մէկը «Պիպլոս»ի 4-րդ պարտութիւնն էր, իսկ «Պէյրուք»ի 4-րդ յաղթանակը:
- Ղասաւորում.1-Պէյրուք 4 յաղթ. - 1 պարտ., 2-Շանվիլ 4-1, 3-Ռիատի 3-1, 4-Հ.Մ.Ը.Մ. 3-1:

Ծանրամարտ

Ծանրամարտի Աշխարհի Ախոյեան Սիմոն Մարտիրոսեանը՝ Հայաստանի Ֆիզիքական Կուլտուրայի եւ Սփորթի Պետական Ինստիտուտի Մէջ

ՅԱՍՄԻԿ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ

Ծանրամարտի աշխարհի ախոյեան եւ ողիմպիական խաղերու փոխախոյեան Սիմոն Մարտիրոսեանը ՀՖԿՍՊԻԻ մարմնակրթական մանկավարժութեան եւ կառավարման բաժնի հրաւերով Հայաստանի Ֆիզիքական Կուլտուրայի եւ սփորթի պետական ինստիտուտ կը գտնուէր: 21ամեայ ծանրորդը ուսանողներուն հետ ունեցած հարց ու պատասխանի միջոցով պատմեց իր յաջողութիւններուն, նպատակներուն եւ հետագայ մրցելոյթներուն մասին:

«Ողիմպիական խաղերուն արդէն կը պատրաստուիմք, նոյն ոգետրութեամբ տրամադրուած ենք, յոյս ունինք ոսկիով վերադառնալ հայրենիք», - պատասխանեց մարզիկը:

Աշխարհի ախոյեանը փաստեց, որ իրենց խումբը զերծ կը մնայ խթանիչ միջոցներ ընդունելէ եւ գայթակղութիւնները կապուած չեն իրենց այժմեան խումբին հետ:

«Մեր նուաճած որեւէ մետալը միշտ մեզի հետ պիտի ըլլայ: Եւ ոչ մէկ պարագայի կրնան ետ վերցնել: Մենք զայն նուաճած ենք արդար ճամբով», - շեշտեց ծանրորդը:

Վերջինս անկեղծացաւ՝ ըսելով, որ դեռ չի ցանկար զբաղիլ քաղաքականութեամբ, բայց նաեւ չհերքեց հետագային անոր հաւանականութիւնը: Ուսանողներու այն հարցին, թէ մարզական գործունէութեան աւարտէն ետք արդեօք ինքզինքը դասախօսական կազմի մէջ կը տեսնէ՞ որոշակի պատասխան չտուաւ:

Հանդիպումի աւարտին աշխարհի ախոյեանը մեծ ոգետրութեամբ եւ ջերմութեամբ լուսանկարուեցաւ ուսանողներուն հետ եւ պատրաստակամութիւն յայտնեց նորէն այցելելու:

Թուրքմենիստանի մայրաքաղաք Աշխապաթի մէջ 2018ի աշխարհի առաջնութեան 109 քկ քաշային կարգով Սիմոն Մարտիրոսեանը պոկեց 195 քկ եւ հրեց 240 քկ (սահմանելով աշխարհի 3 մրցանիշ): Երկամարտի 435 քկ արդիւնքով Մարտիրոսեանը դարձաւ աշխարհի ախոյեան: Վերջին անգամ Հայաստանը աշխարհի ախոյեան ունեցած էր 8 տարի առաջ:

Ինքնակենսագրություն (Յուշեր՝ Տարագրություն-Եղենունեն)

ՌՈՊԵՐԹ ՀԱՅԿԱԶՆ ԵՍԱՅԵԱՆ

Բայց՝ սա՛ ալ ըսեմ որ, առ ի զգուշութիւն, այս տեսակ պարագաներու, երկրորդ յարձակման դիմելէ առաջ... քանի մը օրեր լուռ կ'անցընենք՝ փոշի փչելով ընդհանուր հսկիչին աչքերուն, նաեւ մեր միւս ուսուցիչներուն աչքերուն, զանոնք խաբելով մեր լրջութեամբ...: Բայց քանի մը օրեր ետքը... ուրիշ ձեւի տակ, նորէն կը մշակէինք պատերազմի մեր ծրագիրերը:

Չա՛ր էինք մեր դասարանով համայն. իւրաքանչիւրս մէյ մէկ տեսակ չարութեան գլուխ գործոց էինք, զանազան առաքինութեամբ օժտուած: Անկեղծ ըլլալու համար սա՛ ալ ըսեմ որ ա՛յդ չարագործներէն մէկն ալ... է՛ս էի... եւ իմ շատ խորամանկ կեցուածքովս, ոեւէ ժամանակ օձիքս ձեռք չէի տա՛ր...: Ընդհակառակը...՝ ուսուցիչներուս համարումն ու համակրանքը գրաւած էի... միայն շատ քիչերուն վիճակուող հսկիչի պաշտօն եւս ստանձնած էի եւ ուղղակի ընդհանուր հսկիչին հրահանգներուն ենթակայ էի...:

Միջանկի դրուագներ պատմեմ իմ չարագործութիւններէս... Յամբարձման տօնի նախօրեակին, նաւակատիքին օրը, երբ տղաքը մտադրած են ջրախաղ... բայց առ ի զգուշութիւն՝ տնօրէնութիւնը ննջարաններուն ջուրերը գիշերուընէ կտրած է, մինչ ես կանխագալով որեւէ խոչընդոտ, քարիւղի պարապ թիթեղ մը ձեռք ձգելով, ջուրով լեցուցած, մահճակալիս տակ պահեցի, սկաուտկան դոյլն ու ջրամանը նոյնպէս ջուրով լեցնելով պահեցի, եւ դեռ արշալոյսը չձագած... մութնուլուսին... հագուստներս ու անկողինս վարը՝ դասարան տանելով պահեցի (քանի որ նոյն ատեն դասարանապետ էի եւ դասարանին բանալին քովս կը մնար): Վեր բարձրացայ մերկ վիճակով, ջուրի գէլքերովս զինուած, երբ դեռ ընկերներս անու՛շ-անու՛շ կը քնանան խաղաղօրէն... թիթեղը ձեռքիս, միջանցքէն քալած միջոցիս վարէն նկատեցի մեր սրբազանը զգեստաւորուած, Ս. Գիրք թելին տակ կ'ուղղուէր եկեղեցի, ժամերգութիւն սկսելու... առիթը յարմար նկատելով... առանց ամենադոյզն խղճի խայթի... վերէն ուղղակի սրբազանին գլխին վրայ՝ թիթեղ մը ջուրը պարպեցի: Խեղճ մարդը յարկարծակիի եկած, գլուխը վեր բարձրացնելով «անիծեա՛լ ըլլի՛ս» ըսաւ, քանի որ ինք վանեցի ըլլալով վանեցիներուն բարբառը կը գործածէր...: Մարդը... գլխէն մինչեւ ոտք լոգցած էր... մինչ ես յաղթակա՛ն, բայց վիրաւոր սրտես, քանի որ այդ իսկապէ՛ս բարի եւ սու՛րբ եկեղեցականին անէծքին արժանացած էի... փախայ եւ ննջարան հասած, ունեցած ջուրիս պաշարովը լաւ մը լոգցուցի քնացող ընկերներս, բոլորն ալ անխտի՛ր...: Աղմուկ-աղաղակ փրթաւ... ժխոր բարձրացաւ..., ես փախայ, աներեւոյթ եղայ...: Ուզեցին փոխադարձել... բայց ջու՛ր գոյութիւն չունէր, իսկ իմ անկողինս եւ հագուստներս... չքացած էին արդէն...:

Եկեղեցւոյ պաշտամունքէն յետոյ, սպասեցի որ սրբազանը ի՛ր խուցը առանձնանայ. կամաց

մը, մատներով դուռը զարկի...: «Մտե՛ք»ի հրամանը ստացած՝ զացի սրբազանին աջը առնելով համբուրեցի եւ իրմէ ներողութիւն խնդրեցի գործած չարիքիս համար... Պատկառելի ծերունին, իսկապէս մեր վաղեմի սուրբ հայրապետներուն սուրբ հոգիովը սնած... իրականին մէջ սուրբ մըն էր բառին բուն իմաստովը... Երբ տեսաւ որ զղչալով... իրմէ ներողութիւն կը խնդրեմ վատ արարքիս համար... գթալով վրաս... ներեց ըսելով. «Ա՛յ տղես, ես լէ կը սիրեմ մեր հին սովորութիւնները եւ աւանդութիւնները, է՛ս լէ կ'ուզեմ խաղալ եւ ուրախանալ, բայց՝ տղես չմտածեցի՞ր եղպէս ծանրագին հագուստներով զգեստաւորուած, եկեղեցի երթալու պահուն... կարելի՞ էր եղ խաղը...»: Երբ իրմէ թողութիւն առած, թեթեւցած սրտով, դուրս ելայ, այլեւս անզուսպ դարձած էի, եւ օրուան հերոսը կը նկատուէի...:

Ուրիշ օր մը, ձեռքս անցած դեղին խողովակի կտորով (հագիւ մէկուկէս մատնաչափ երկարութեամբ...) ատրճանակ մը շինեցի, տախտակէ գեղեցիկ կոթով, շատ գեղեցիկ սարքով, ատրճանակի ամէն կատարելութիւններով օժտեցի զայն եւ ուզեցի փորձել... թէ կարելի՞ է պէտք եղած պարագային... քանի մը ծառայեցնել... այդ գործիքը...

Մեր շէնքին ետեւի մասը, երկու ճիւղի վրայ - աջ եւ ձախ - 90+90՝ հարիւրութուն պէտքարաններ կային, որոնք միջանցքով իրարու կապուած էին, իսկ միջանցքը դուրսի պարտեզին կը նայէր: Պարտեզին այդ մասը թիւրք պարտիզպան մը վարձած էր, ուր կը հաւեր մշակէր, ու խոշոր շատ խոշոր աքլոր մը ուներ, որ իր գեղեցիկ, հոյակապ կեցուածքով զարմանք կը պատճառէր ամէնուն: Բայց ես որոշած էի զէնքս փորձել՝ անպայման: Երբ դասարան մտնելու զանգը զարկաւ... ես իբր յապաղած ետ մնացի... Երբ տեսայ թէ մարդ չ'երեւիր... պատուհանէն ուղղեցի զէնքս, նշան բռնելով աքլորը, բլթակը քաշեցի՛... վստահ ալ չէի որ պիտի կարենայի հարուածել զայն, վառօդին ձայնին հետ՝ աքլորին գետին տապալակիլը տեսայ... առանց այլեւայլի փախայ դասարան... բա՛յց... մեծ դարպասէն՝ ի՛ր սիրասուն աքլոր-մեռելը գրկած պարտիզպանին մտնելը, տնօրէնին սենեակը ուղղուիլը... եւ դասարան մտնելս մէկ եղաւ: Ես անայլայլ գրաւեցի գրասեղանս, ներողութիւն խնդրեցի ուսուցիչէն քանի մը վայրկեան յապաղելուս համար...: Գիտէի յանցանքիս ծանրութիւնը եւ ատոր հետեւանք պատիժիս ծանրութիւնը... Միտքս... դասէն աւելի... քիչ ետք գալիք պատիժով գրաւած էր... Երբ կեսօրուած ճաշին համար շարքերու կեցած էինք... եւ հրամանի կը սպասէինք՝ տնօրէնին զայրացած կերպարանքը մղձաւանջի մը պէս կանգնեցաւ մեր դիմաց՝ նախ մեղմ, ապա՝ զայրացած... ազդարարեց... թէ «տղա՛ք..., ձեզմէ մէ՛կը դրացի թիւ՛րք պարտիզպանին աքլորը սպանած է. եթէ զալով յանձնելի՛ իր պատիժը թեթեւ պիտի ըլլայ, հակառակ պարագային... շա՛տ ծանր պատիժի պիտի ենթարկուի...»: Լռութիւն տիրեց ամէն կողմ... ես ալ միւսներուն պէս լու՛ռ, բայց՝ ներսես խռովեա՛լ... անսասան կը մնայի... հակառակ

ընկերներուս զննող նայուածքներուն... ըսել կ'ուզէին թէ՛ «քեզմէ գատ, ուրիշ մէկը չի կրնար ըլլալ»: Տնօրէնը, երեք անգամ կրկնելէ յետոյ... դարձաւ վարի դասարանի աշակերտներուն. «Ձեզի դասարանով պիտի զրկեմ ճաշէն եւ սաստիկ պիտի ծեծեմ...»: Այդ թուպէն փոքր տղայ մը առաջանալով ըսաւ «պարոն տնօրէն, է՛ս տեսայ աքլորը սպանողը, վերի դասարանէն է: Ես կրնամ զինքը ցուցունել...»: Այս որ իմացայ, առանց թուպէ մը կորսնցնելու յառաջացայ դէպի տնօրէնը եւ յայտարարեցի թէ աքլորը սպանողը է՛ս եմ: Չայրացած տնօրէնը, ինծի դառնալով՝ «հապա մինչեւ հիմա ինչու՞ լուռ կեցար» հարցուց:

- Պր. Տնօրէն, լաւ չհասկցայ խնդրին եղելութիւնը, բայց երբ հասկցայ, եկայ խոստովանելու...:
- Շատ լա՛ւ, ինչո՞վ սպանեցի՞ր այդ աքլորը...:
- Իմ շինած զէնքովս. ուզեցի փորձել եւ ան ալ սպանուեցաւ...- ըսի:
- Շու՛տ տու՛ր այդ զէնքը,- ըսաւ:
- Պր. Տնօրէն, դասարանը, դարակիս մէջն է:
- Բե՛ր նայիմ:

Երբ դասարան ուղղուեցայ որպէսզի զէնքը բերեմ... տնօրէնն ալ ինծի հետեւեցաւ... Երբ դասարան հասանք... մտաբերեցի թէ՛ դարակիս մէջ... դաշոյն մը եւ տոպրակ մըն ալ վառօդ կայ... որ զիս աւելի եւս դատապարտելու առիթ մը պիտի ըլլային... եւ որովհետեւ դարակս շատ գաղտնի ձեւով կղպելու կղպանքով կղպած էի... դերս փոխելով, անմիջապէս սկսայ զըրպաններս խուզարկել, իբր թէ կը փնտռէի դարակիս բանալին ... որ գոյութիւն չունէր... բոլոր խուզարկութիւններս ապարդիւն անցան...: Որպէսզի սեղանը չկտորուի, տնօրէնը ինծի քանի մը ժամ պայմանաժամ տուաւ որ բանալին գտնելով, բանամ դարակս... եւ իրեն յանձնեմ զէնքս, զոր գործածած էի աքլորը սպանելու համար...: Երբ ճաշէն յետոյ դասարան մտանք... առաջին գործս եղաւ վառօդին տոպրակը եւ դաշոյնը մէկ ընկերոջս դարակը տեղաւորել... եւ ապահով սպասել դասին վերջաւորութեան, մինչ աներկիւղ կը պատասխանեմ ուսուցիչին հարցումներուն ահա՛... յանկարծակի մուտք գործեց Պր. տնօրէնը եւ գլխիս վրայ կենալով՝ «տու՛ր զէնքը» ըսաւ...: Ես դարակս բացի եւ տետրակներս պարպելով սկսայ դուրս քաշել մուրճ մը, մարմարի կտորներ...: Տնօրէնը զարմացած նայուածքը վրաս ուղղեց, մինչ ընկերներս զիս փրկելու մտադրութեամբ սկսան բացատրել թէ՛ Ռոպերթը արձանագործ է: Մինչայդ դուրս հանեցի շատ կարծր մարմարի վրայ քանդակած Մեծն Տիգրանին գլուխը, շատ ողորմելի գործիքներ՝ զմելի կտոր մը, քանի մը գամեր եւն...: Ասոնք մեր իմաստուն տնօրէնին ուշադրութիւնը գրաւեցին: Աջքին տակէն մէյ մը քանդակը զննելով, մէյ մըն ալ ինծի նայելով զիս կը չափեր, երբ փորձանքին աղբիւրը եղող զէնքը իրեն երկարեցի...: Առաւ, ասդին-անդին դարձուց եւ ներսիդիէն գոհունակութեան ժպիտ մը անցաւ շրթներուն վրայէն: Գրաւելով զէնքն ու քանդակը ըսաւ. «դասէն ետք օֆի՛ս եկուր»:

Մենք եւ Ազգի Հարցը. Պատմութիւն եւ Համաշխարհայնացում

Էջ 03

տարբերակող մեծ կամ պզտիկ ազդակներ կան, որոնք անոնց կու տան տարբեր նկարագիր: Հոգամշակ կամ խաշնարած, ձիւներու մտերմութեան մէջ ապրող թիպերցին եւ ծովագնաց անգլիացին տարբեր են, մարդիկ նոյն ձեւով չեն ապրիր, աշխարհը նոյն ձեւով չեն տեսներ, նոյն ձեւով չեն սնանիր, նոյն ձեւով չեն հագուիր: Սառուցեալ գօտիներու, արեւադարձային երկիրներու եւ հասարակածի ժողովուրդները նոյնատեսակ կենցաղ եւ ճարտարագիտութիւն չունին, իրենց առօրեային եւ շրջապատին կը թելադրուին ընդհանուր բնորոշումով իրենց մշակոյթները: Հիսիսի էսքիմոն եւ լաբոնը, Միջերկրականի աւազանի յոյնը եւ արաբը, Իսաղաղականի կղզիներու բնիկները նոյնն են եւ տարբեր: Ժամանակակից քաղաքակրթութիւնը իր արտադրական-սպառողական-հաղորդակցական պայմաններու ընդհանրացումով տարբերութիւնները կը ջնջէ, անելի ճիշդ՝ անհետացնելու ընթացքի մէջ է: Այս պատճառով ալ կան ապագայ մարդկային ընկերութեան մասին տեսութիւններ, որոնցմէ վերջինը, կրօններէ եւ կայսրութիւններէ ետք, Մարքիզի միատարածք մարդէն (l'homme unidimensionnel) եւ ճորճ Օրուէլի թուանշան դարձած մարդէն ետք, մեր օրերու համաշխարհայնացումն է: Բայց՝ ոչ վերջինը, որ փակէ պատմութեան օղակը:

Բայց ոչ ոք կը լքէ ժողովուրդ, ազգ, պետութիւն, երկիր եւ հայրենիք բառերը եւ անոնց հետ եկող ըմբռնումները: Նոյնիսկ Խորհրդային Միութիւնը, Բ. Աշխարհամարտին, չվարանեցաւ խօսելու հայրենական պատերազմի մասին:

Որպէս մարդ եւ որպէս հայ, համագումար քաղաքական, մշակութային, տնտեսական, գիտական եւ հաղորդակցական դանդաղ կամ արագ հոլովոյթի իրարանցումին մէջ, ցարդ որպէս ՀԱՅ ԱԶԳ ըմբռնուած հաւաքականութիւնը ինչ պատկեր(ներ) կը ներկայացնէ: Ան անցեալի շարունակութիւնն է, պիտի դադորի շարունակութիւնը ըլլալէ եւ պիտի ըլլայ նորի սկիզբ:

Այս հարցումին հայերը, Հայաստան եւ սփիւռք(ներ), կու տան իրենց կացութենէն մեկնած պատասխաններ: Եթէ ընկերաբանական գիտական խոյզեր (enquêtes sociologiques) կատարուէին, եթէ միջոցները ունենայինք այդ ընելու, չբարարելինք գաղափարաբանական եւ ենթակայական դասական դարձած տարազումներով, պիտի տեսնէինք, որ ՀԱՅ ԱԶԳ բնորոշումը կը ներկայացնէ խայտաբղետ հաւաքականութիւններ եւ տեսակէտներ՝ կենցաղի, լեզուի, մշակոյթի, բարքերու, հեռանկարներու:

Առանձնացնենք լեզուի պարագան՝ որպէս օրինակ:

Բենիամին Թաշեան «Դեգերումներ Տիրոջ այգիին մէջ» գիրքի էջերուն վրայ, (գիրք, որ դեռ չէ սպառած եւ կարելի է գտնել Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան գրախանութիւնը), կը խօսի քրտական առածի մը մասին, զոր կարդացած է օրացոյցի թերթիկի մը վրայ, որ կ'ըսէ, թէ իմ լեզուս խօսող օտարը անելի մօտ է ինձի, քան՝ ցեղակիցս որ չի խօսիր իմ լեզուս: Եւ տխրութեամբ կ'անցնէ, որ այդ իմաստութիւնը ինք պիտի սորվէր քիւրտերէն... Արդարեւ, լեզուին խորթացած ազգի հատուածները կը կորսնցնեն հարազատութիւնը: Ֆրանսացի իմաստասէր մը կ'ըսէ՝ «Բառերու ժառանգութիւն, գաղափարներու ժառանգութիւն»,

այսինքն լեզուի շաղախով կը ստեղծուի տուեալ հաւաքականութեան մը մէկութիւնը: Իսկ զիս ամէնէն անելի տպաւորած է ԺԷ. դարու ֆրանսացի ծիրանաւորի մը խօսքը, որ վանդակի մէջ եղող կապիկ մը երկարօրէն դիտելէ ետք կ'ըսէ. «Խօսէ եւ քեզ մկրտեմ»... Լեզուն մարդուն պատկանելիութեան անցագիրն է: Յաճախ կրկնուող «զգացումով հայ ըլլալ»-ը, առանց լեզուի դրոշմի, ենթակայական սահմաններէ դուրս չի գար, կը մնայ ընդհանրապէս «տուրիստական» հետաքրքրութիւն՝ միշտ յարգելով յանձնառու բացառութիւնները:

Ճառային «համաշխարհային ազգ» ըլլալու փուլերը աճարարութիւնն է:

Ազգը գոյացման համար կարիք ունի առարկայական եւ ենթակայական ազդակներու համատեղ գոյութեան: Կան լեզուն եւ լայն առումով մշակոյթը, որոնք կ'ըլլան խօսող եւ անոնցմով ապրող ժողովուրդով: Բայց երբ ժողովուրդը կը տարտղուի, կը նօսրանայ, անոր անդամները եւս կը նօսրանան: Հայկական համրանքը սփիւռք կացութեան պատճառով ենթակայ է մաշումի, քանի որ հեռանալով առարկայական ենթահողէ՝ չի կրնար պահել ենթակայական ազդակները՝ լեզուն եւ մշակոյթը: Հետեւաբար անշրջանցելի է առարկայական ազդակը՝ հող-հայրենիքը, ուր լեզուն եւ մշակոյթը բնական կերպով կրնան աճիլ, ինքնութիւն կը պահեն եւ կը դիմադրեն համաշխարհայնացման յորձանքին: Այս ըմբռնումով, սփիւռք-ազգը միշտ վտանգուած է: Թէ սփիւռքի մէջ ազգային ինքնութիւն պէտք է պահել՝ պահելու համար համրանքը, վեճի առարկայ չէ, բայց երբեք մէկդի պէտք չէ դնել իրատեսութիւնը: Պարզ պէտք է ըլլայ իմաստութիւնը. սփիւռքը ինքնանպատակ չի կրնար ըլլալ: Չայն պէտք է պահել ազգային ինքնությունութեամբ՝ վերադարձի համար: Այս ինչն է, իսկ որոշ չէ ինչպէ՛սը:

Ազգի գոյատեւման երաշխաւորը հող-հայրենիքն է՝ իր տնտեսութեամբ, եւ ան է, որ կարելի կը դարձնէ ինքնությունութիւնը՝ համախումբ կեանքով: Այս բնական ընտրանք է:

Այսօր պարզ է, որ սփիւռքեան հատուածները բազմալեզու են հայերէնի տեղատուութեան յառաջացուցած ապակայունացման պատճառով, անոնց միջեւ հաղորդակցութիւնները միշտ քիչ մը անելի պիտի դժուարանան, եթէ հետզհետէ չչեշտուի համաշխարհայնացումը կրող անգլերէնի տարածումը ամէնուրեք, նաեւ՝ Հայաստանի մէջ, բռնելով ոմանց երազած մէկ պետութիւն, մէկ կառավարում եւ մէկ մարդկութիւն ճամբան: Այսինքն՝ անհետացումը ազգերու: Բնութիւնը որպէս այդպիսին եւ մարդը որպէս բնութեան արարած՝ կրնան ենթարկուիլ, եւ կ'ընդունին ենթարկուիլ այդ միօրինականացման: Բանաստեղծ մը (Boileau) ըսած էր՝ «Արտաքսեցէք բնականը, ան քառասմբակ կը վերադառնայ»:

Սփիւռքը Ազգային Ինքնությունութեամբ Պահելու Հարցը

Կրկնենք. մօտաւոր ճշգրտութեամբ անգամ պատկերացում չունինք սփիւռք(ներ)ի համրանքի, այդ համրանքի մէջ պահուած ինքնութեան եւ ակնկալելի յանձնառութեան տոկոսի մասին: Միշտ պէտք է ընդգծել, որ մարդոց եւ ազգի մը համար սփիւռքը անբնական կացութիւն մըն է, որ կ'առաջնորդէ փոփոխութեան, որուն համար կը գործածուին զանազան բառեր. պատշաճեցում, համարկում, մերում եւ հուսկ՝ ծուլում, անհե-

տացում, օտարում եւ այլատերում:

Սփիւռքի ազգային ինքնությունութեամբ գոյատեւման համար համահայկական ռազմավարութիւն եւ մարտավարութիւն չունինք, այդ չունի հայրենի պետութիւնը, չունին սփիւռքները: Ինչ որ կատարուած է եւ կը կատարուի, միշտ մասնակի է, ցաւի դէմ՝ homonopathique դարմաններ, եթէ դեռ placebo չեն: Եթէ չենք յաջողիր, որ սփիւռքածին իրաքանչիւր հայ տղայ եւ աղջիկ հայկական վարժարան յաճախելու պատեհութիւն ունենայ, եթէ զէնքեր վար կը դնենք եւ դպրոցներ կը փակենք, եթէ մարդորսական պատճառաբանութիւններով լրատուամիջոցները կը դառնան օտարալեզու, մասնակից եւ մեղակից կ'ըլլանք սփիւռքի համրանքի աստիճանական այլատերման: Նախորդող սերունդի մարդիկ, պարզ բանաձեւումով կ'ըսէին՝ ճերմակ ջարդ:

Բարի ցանկութեամբ եղած յայտարարութիւնները սփիւռքը պահելու միտող կազմակերպութեան մասին, հանդիսութիւններու բեմերէն վար չեն իջներ, առարկայ չեն համահայկական վերաբերումի: Հայաստանի համար երբ կարելի է տասնեակ միլիոնաւոր տոլար հաւաքել, եւ այդ պէտք է ընել, ինչն այդ պէտք չէ ընել ազգի անելի քան կէս համրանքի ինքնությունութեան պաշտպանութեան համար: Այս ուղղութեամբ, կրկնենք, ո՛չ համահայկական ծրագրում կայ, ո՛չ ալ միջոցներ: Կարծէք՝ կը ծանծաղիք՝ քիչ մը անելի, քիչ մը պակաս, թաղայինի եւ բարեսիրականի թափառումներուն մէջ: Չկայ նոյնիսկ հայրենադարձութեան ծրագրում: Բայց կան գէթ դեռ ներկայ ամբոխները զուարճացնող հրավառութիւններ:

Բայց բացակայ ամբոխները ո՞ր գտնել...

Չեզրակացնելու Համար

Հարցերը կան: Անոնց լուծումները ազգը պիտի գտնէ եւ իրականացնէ, որոնք դուրսէն պիտի չգան: Բայց պէտք է հասկնալ նաեւ, որ մեր բարդ եւ մաշեցնող կացութեան մէջ ռզեշնչող ճատերը, սիրողականի մակարդակին էսթապլիշմընթի ինքնարդարացման ծառայող աղմկարարութիւնը եւ միշտ սպասուող լուծումները ոչինչ կրնան փրկել, ոչ մէկ ապագայ կը պատրաստեն:

Հայաստան եւ Արցախ վաղ թէ ուշ պիտի յաղթահարեն իրենց դժուարութիւնները: Անոնք պետութիւն են:

Ինչպէ՛ս պիտի յաղթահարուին սփիւռքներու հարազատութեամբ գոյատեւման խնդիրները: Խնդիրները՝ ազգի անելի քան կէսին, որ պատմութեան բեմին վրայ մնալու, չանհետանալու տեսական կարողականութիւն է (potentiel), որ այսօր կարծէք ինքզինք սահմանած է միայն Հայաստանի նկատմամբ խիղճ հանդարտեցնող բարեսիրութեան:

Տեղ մը օրակարգ է սփիւռքը՝ որպէս հայրենահանուած ազգի հատուած 2100-ին, երբ այսօր երթեւեկողները եւ աղմկողները այլեւս պիտի չըլլան: Հարցում էր... Որո՞ւ ուղղուած...

Քոնիւգ, Նիւ Եորք

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԾԱՌԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՄՍՈՒՐԻ ԼՈՒՍԱԴՈՐՈՒՄ

Ուրբաթ, 14 Դեկտեմբեր 2018-ի երեկոյան ժամը 5.00-ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ տեղի պիտի ունենայ Ս. Յակոբ Մծբնացի հայրաւսուցիչին նուիրուած նախատօնակ, որմէ ետք տեղի պիտի ունենայ Նոր Տարուան տօնախմբութիւն, ծառի եւ մսուրի լուսաւորում:

Այս առիթով, դէպի Մայրավանք մեր հաւատացեալ ժողովուրդին երթելու հարկաւորութիւնը նպատակով, ժամը 4:00-էն սկսեալ, մասնաւոր փոխադրակառքեր տրամադրելի պիտի ըլլան հետեւեալ վայրերուն մէջ.

- Սրբոց Վարդանանց եկեղեցոյ դիմաց
- Ս. Աստուածածին եկեղեցոյ դիմաց
- Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցոյ դիմաց
- Ս. Յակոբ եկեղեցոյ դիմաց
- Ֆանար՝ ակումբին առջեւ
- Ռաուտա (Էիլան)
- Ս. Սարգիս եկեղեցոյ կից
- Զայքա ակումբին կից
- Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցի
- Հաճըն եւ Ռմէյլ՝ նախկին Փուռ Փատովային կից:

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՈՒՐՏԱՅԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԿՐԹԱՆՊԱՍՏ

Սիրելի՛ հայրենակիցներ, սաներու կրթանպաստի 2018-2019 տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի պիտի ունենան ամէն Երեքշաբթի օր, մինչեւ 20 Դեկտեմբեր 2018, 6:00-էն 8:00, միութեան տան մէջ, Պուրճ Համուտ, Տորա:

Կը խնդրենք մեր հայրենակիցներէն, որ յարգեն ճշդուած թուականը:

ՈՒՐՏԱՅԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԲԸ- ԿԵԸ-Ի «ԱՐԻՆ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՎԵՐՍԿՍԻ ԻՐ ՓՈՐՁԵՐՈՒՆ

ՀԲԸ-ԿԵԸ-ի «Արին» պարախումբը, Նոյեմբեր ամսուան փայլուն ելոյթներէն ետք, մօտ օրէն, պարուսոյց եւ գեղարուեստական ղեկավար տիկին Անի Կոստանեանի գլխաւորութեամբ պիտի վերսկսի նոր տարեշրջանի փորձերուն:

Փորձերը տեղի պիտի ունենան ՀԲԸ-ի Տեմիրճեան կեդրոնին մէջ, Նաքքաշ:

Պարախումբը կ'ընդունի վեց տարեկանէն սկսեալ դիմորդներ: Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին մաս կազմել ՀԵԸ-ի «Արին» պարախումբին, արձանագրութեան համար կրնան դիմել ՀԵԸ-ի Կեդրոնական Գրասենեակ, հեռ՝ 04- 523043/44 կամ պարախումբի վարչութեան:

ԿԵԸ-Ի «Արին» Պարախումբի Վարչութիւն

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն

Շուշան-Վարդենի Ակումբ

ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊՈՒԿ

Եկէ՛ք երգով ու պարով դիմաւորենք Կաղանդ Պապուկը, ընկերակցութեամբ «Ծիածան» խումբին:

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 25 Դեկտ. 2018 կէսօրէ առաջ ճիշդ ժամը 10:30-ին, Թէքէեան Կեդրոնի Հրաշեայ Սեդրակեան սրահէն ներս, Ժըմմէյզի - Պէյրութ:

Բարի Վայելում

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՌԱԿ Կեդրոնական Վարչութեան եւ ԹՄՄ Հիմնադիրներու Մարմնի անդամ՝ մեզմէ յաւէտ բաժնուած ընկ. Հրայր Հովիւեանի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի՝ ՇԱԲԱԹ, 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2018ի յետմիջօրէի ժամը 1:00ին, Ս. Նշան մայր եկեղեցոյ մէջ, Զոքաք Պլաթ, Պէյրութ:

Հրաւիրուած էք այդ օր միասնաբար կողքին ըլլալու մեր հանգուցեալ ընկերոջ տիկնոջ եւ դուստրերուն, ինչպէս նաեւ ընտանեկան պարագաներուն ու հարազատներուն:

Ներկայս ընդունիլ, որպէս անձնական հրաւեր:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱԻՈՒՎԾ ՕՐ

«Չարթօնք» Օրաթերթ

Շաբաթ 22 Դեկտեմբեր 2018

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Գետեաբար՝ թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն արտայայտեր խմբագրութեան տեսակէտը: Կամքէ անկախ սպորտի վրիպակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան:

Սիրելի գրչակից խմբագիր/հրատարակագիր/գրող/լրագրող, «Չարթօնք»-ի յարգելի ընթերցող եւ բարեկամ,

«Չարթօնք» սիրով կը հրաւիրէ ձեզ նախատօնական հաւաքի մը, որ տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 22 Դեկտեմբեր 2018ի երեկոյան ժամը 6:00ին, միասին քննարկելու անցնող տարին, վերաբերելու «Չարթօնք»-ի անցնող տարուայ իրագործումները ու ծրագրելու անոր յառաջիկայ տարին, եւ իրար փոխանցելու մեր բարեմաղթութիւնները գալիք Ամանորի եւ Սուրբ Ծննդեան տօներուն առիթով:

Պիտի հանդիպինք Թէքէեան Կեդրոնի մէջ, Ա յարկ, Ժըմմէյզի, Պէյրութ: Հաւաքը առիթ մը պիտի հանդիսանայ նաեւ ձեզի հրամցնելու «Չարթօնք»-ի Նոր Տարուայ բացառիկ թիւը:

Հաւաքի աւարտին տեղի պիտի ունենայ նաեւ պատշաճ հիւրասիրութիւն: Բարի մաղթանքներ ձեզի եւ ձեր սիրելիներուն:

«ՉԱՐԹՈՆԷ»